ՄԷՃՄՈՒԱՑԸ ԱԽՊԱՐ

ՆԷՎՄԻ ՂԱԶԷԹԱ

ՇԷՐԱՒԹ

Սէնէլիյի բէտէլի	150
Ալթը այլըղը	80
Իւչ այլըղը	40
Թաշրա իչին բոսթա ուճրէթի սէնէլիյի	40
Ճէճիր բօսթասը	80

Ղազէթայա միւթէալլիգ խուսուսաթ իչին Յ. ԹՕԼԱՅԵԱՆԱ միւրաճաաթ օլունա:

ԻԼԱՆԱԹ

Գէրէք սաթըրը պիր աէճալըգ իչին	3
Իքինճի աէճա իչին	2
Իյի սահիֆէյէ գօնուլաճագ պէյէր սաթըրը	10

Ջինսաւէ աէրճ խոճլէճէք իլանար իչին սաթըրը բազարլըգ օլունուր:

Ուսուլը նաֆաաէա պիր պէնտլէր մէճճանէն աէրճ օլունուր:

1071 ՏԷՕՐՏԻՒՆՃԻ ՍԷՆԷ 1888 ՍԱԼԸ ⟩⟩ ՆԻՍԽԷՍԻ 30 ԲԱՐԱ ⟨⟨ 19 ԱՊՐԻԼ ԱԼԱՑ· 1 ՄԱՅԻՍ 21 ՇԱՊԱՆ ١٣٠٥ Ն. 1071

ԱՍԻԹԱՆԷ, 19 ԱՊՐԻԼ

ՊԱՆԳ ԷՄՊԷՐԻԱԼ ՕԹԹՕՄԱՆԸՆ Գալաթա վէ Իսթանպօլ խազինէլէրի, մայիսի էֆրէնճինին 3 ինէ միւսաադէֆ օլան էօնիւմիւզտէքի բէնչշէնպէհ կիւնիւ գաբալը գալաճագլար տըր:

ԱԶԳԱՅԻՆ

—

Տիւնքի նիւսխէմիզտէ խազմըշ օլտուղումուզ ուզրէ, միլլէթիմիզ իթթիֆագ մէսէլէսինին թասֆիյէսինի միւթէզամմին օլան իրատէյի Սէնիյէյի հազրէթի Բատիշահի, տիւնքի կիւն չէրէֆսուտուր իթմիշ օլմասըյլա, Պապը Ալի ճանիպը սամիսինէ թէպլիղ պույրուլմուշ օլուպ, խարըն տախի մէզգիւր միւտիրի Ջիվէր պէյ էֆէնտի հազրէթլէրի վասըթասըյլա, Պէյօղլունտա վագը Կաթօղիկոսարանա կէթիրիլէճէկի, մա մէսէրրէթ խապէր ալընմըշ, վէ պու հալտէ, էօնիւմիւզտէքի բէնչշէնպէհ կիւնիւ, ըրիւթպէթլու կաթօղիկոս-բաթրիգ Ազարեան էֆէնտի հազրէթլէրի թարաֆընտան, Ս. Ցովհան Ոսկեբերան քիլիսէսինտէ, մութանթան սուրէթտէ Ջայնաւոր-պատարագ վէ Միւռոն Օթումա իճրա իտիլէճէկի թապիր պույրուլմուշ տուր:

Պիզիմ, պու պապտէքի թէպշիրիմիզ, պազը միւթալէամըզը, իրատէյի Սէնիյէնին այնէն գրաաթը կիւնիւնէ թաալիգ իյլէտիկիմիզի պու միւնասիպէթլէ թէքրար իտէրիզ:

—

Ճէրիտէյի Շարգիյէնին, միլլէթիմիզ մէսէլէյի իթթիֆագ իւէլի հազըրլընտա չիմտիյէ տէկին խազտըըլարը, խալընըզ օ իթթիֆագըն հուսուլինի վէ օնա չալըշանլարըն ղայրէթինի իւլալ մագսէտ վէ նօգթայի նազարընտան էօթէէէ կէչմէտիկի հալտէ, տիւնքի նիւսխէսինտէ, մալիւմ օլան մէսէլէ վէ խտասոնըն պիւթիւն պիւթիւն մուղայիրի օլարագ, իթթիֆագըն հուսուլինտէն տօլայը կիւեա իղհարը մէմնունիյէթ իթտիկի, վէ օլ պապտէ չալըշմըշ օլան կէրէք ըրիւթպէթլու կաթօղիկոս վէ բաթրիգ Ազարեան էֆէնտի հազրէթլէրինին վէ կէրէք քէնտի թապիրինճէ սայիր զըվաթը քիրամըն սայ ու ղայրէթլէրինի թաՀսին իյլէտիկի, քէմալը մէճճաճիւալէ կէօրիւլտիւկիւ սըրաատա, էյլան րուՀը մուղիրինին պագի օլտուղու, պէնտի մէզքիւրընտաքի սուրէթի իֆատէսինտէն անլաշըլտըղը ճիհէթլէ, միլլէթիմիզ աւհալը քէմալէթինին թէէսսիւֆիւնիւ մուճիպ օլմուշ օլսա կէրէք տիր: Չէօյլէ քի, պու մէսէլէտէ իսթիՀսալ օլունան մուվաֆֆագըյէթ, մաՀզա, իքի թարաֆըն քէմալը ինթիսապ վէ ինթիպալէ հարէքէթ իթմէլէրի, վէ հէր պիրինին, տիկէրինին ընֆիալընը մուճիպ օլաճագ թապիրտէ իսթիմալինտէն սագընմալարը նէթիճէսինտէ հասըլ օլուպ, «էրմէնի-գաթօլիք խարիճինտէ պուլունան . . .» տիմէքլէ, կիրիշտիկի պիր մանէա վէ իքրանտէ պիրի քիւքիւմ. Համի օլսուն, Ճէրիտէյի մէզքիւրէնին հէյէթէ թաՀրիրիյէսինի թէչքիլ իտէն էրպապը գալէմ, պէօյլէ պիր նազիք վէ մուհիմ սըրատա զիՀնլէրէ հիւսնի թէէսսիր իտէմէյէճէկի աէրքեար օլան մէզքիւր թապիր աէրինէ, տիկէր պիր հիւսնի թապիր տուշիւնէպիլիրլէր իտի . . . Սանիյէն՝ Ճէրիտէնին, իթթիֆագըն հուսուլինէ սայ ու ղայրէթ իտէնլէրի զիքր ու պէեան սըրասընտա, մութախսսսասըր քիլիսէսի աէրինէ զըվաթը քիրամ քէլիմէլէրինին իսթիմալի, էհլի տիգգաթ նէզտինտէ մալիւմ օլտուղու ուզրէ, աէրքեար օլան ֆիքր վէ րուհունա մախսուս պիր մանէալը միւթէզամմին օլմագ թապիի տիր, չիւնքի պու մէսէլէնին հիւսնի թէսվիյէսինէ, մուրախխասլարտան մաատա զէվաթը քիրամ տախի կէրչի սայ ու ղայրէթ իթմիշ իսէլէր, լաքին էվվէլքիլէրին իսմիլէրինի ասլա վիրմէյիպ, վէ անլէրի զիքր իթմէյիպ, զըվաթը քիրամ զիքրիլէ իքթիֆա իտիլմէսի, պիր ֆիքրի խալիսին նէթիճէյի մաՀսուլու օլտուղունա հիւքմ իտիլէմէյէճէկի աէրքեար տըր: Այէլումում էհալի իչինտէ բէք չօգ զէվաթը քիրամ պուլունապիլիր, ֆագաթ իթթիֆագ իչին մուխապէրէ վէ միւզաքէրէ իտէնլէր, ճէօմաաթ թարաֆընտան մուրախխասըլըգ վազիֆէսինի իյֆա իթմէք իզրէ ինթիխապ օլունմուշ զէվաթը քիրամտան իպարէթ տիր, անլէրին, խալէնըզ մուրախխաս իսմ ու սըֆաթըյլա խատ ու թիգքեար իտիլմէսի, մուվաֆըգը մասլահաթ վէ խալիսէթ օլապիլիր:

Շուրասը տա ունութմամալըտըր քի, Ճէրիտէնին, «էրմէնի-գաթօլիք միլլէթի խարիճինտէ պուլունան ճէօմաաթ միւհանընտա 18 սէնէտէն պէրի թէքէվվիւն իտէն թէֆրիգա . . .» տիմէսի, պիլմէյիզ քի նէ մանէասը միւթէզամմին տիր: Իչպու թէֆրիգանըն, ումում էրմէնի-գաթօլիք միլլէթի արասընտա թէքէվվիւն իթմիշ օլտուղու աչըգ մալիւմ իտուկի հալտէ, Ճէրիտէնին, պու հաղգտէ տապան տապանա մուղայիր օլարագ, կիւեա թէֆրիգայը մալիւմին՝ բաթրիգլիք խարիճինտէ պուլունան ճէօմաաթ միւհանընտա թէքէվվիւն իթմիշ օլտուղունու պէեան իյլէմէսի, բէք ղարիպ տիր, վէ պէնտինին, զիքր իգտիկիմիզ պիր գաչ նօգթասընտա, ֆիքրի մախսուս մէվճուտ օլտուղու կիպի, պունտա տա, պէզիմ անլաշամատըղըմըզ պիր ֆիքրի մախսուս պուլունմասը, իհթիմալին խարիճինտէ տէյիլ տիր:

Հասըլը, մէզքիւր ղազէթանըն, պիր թարաֆտան էրմէնի-գաթօլիք միլլէթինէ հասըլ օլան մուվաֆֆագըյէթտէն տօլայը կիւեա մէսրուր կէօրիւնմէսինէ պէրապէր, տիկէր թարաֆտան պէեան իյլէտիկի թասվիրաթը պարիտէյի խաթիմալ իյլէմէսի, նէ՛ գատար մուճիպի թէէսսիւֆ օլսա, «հէր աղաճ քէնտի մէյվէսինի վէրիր» ֆէհվասընճա, պունու տա, պու մէսէլէ հագգընտա չիմտիյէ գատար խազըմըշ օլտուղու պէնտլէր վէ ֆըգրալար սըրասընա իլավէթէն, օլ պապտէ միւթէէսսիր օլունմամասընը, միլլէթիմիզ ումում էֆքեարընա թավսիյէ էտէր տիր:

—

Միլլէթիմիզ էհլի գալէմինտէն օլուպ, չիմտիյէ տէկին թէչլիֆ վէ նէշր իյլէտիկի միւթէաատիտ միւէլլէֆաթը չիւրլիւ չիւրլիւ մալիւմ վէ մաարուֆ պուլունան Սամանճեան Գէորգ պէյ էֆէնտի թարաֆընտան, միւթէվէֆֆա Մինասեան Ցակոբ պէյ էֆէնտինին վէֆաթը միւնասիպէթիլէ պու քէրրէ թէէլիֆ իտիլէն պիր գըթա մէրսիյէյի միւէսսիրէ նէզտիմիզէ կէչմիշ օլմագլա, միւթէվէֆֆանըն զիքրի ճէմիլինէ պիր խատիմէ օլմագ ուզրէ, ղազէթամըզըն իքինճի սահիֆէսինտէ տէրճի սահիֆէ իթմէկի թէնսիպ իյլէտիք:

Պու միւնասիպէթլէ չուքրանը պէեան իտէրիզ քի, միւթէվէֆֆա միրալայ Ցակոբ պէյ Մինասեան միլլէթիմիզ միւթէպէրանընտան, վէ Մէքթէպի Թըպպիյէյի Շահանէտէն մուխրէճ ամէլիյաթը հազըգատան օլուպ, ֆէթանէթ ու տիրաէթի միւսէլլէմէսի սաէսինտէ, միրալայլըգ ըրիւթպէյի ըէֆիէսինէ գատար թէրֆի իլէ, Պահրիյէ նէզարէթի ճէլիլէսի թէպապէթինէ թայինի գըլընմըշ, վէ միլլէթճէ տախի պազը մէմուրիյէթի մուհիմմէլէրտէ պուլունմուշ, վէ ազրան ու ըրիւֆէգասը միեանընտա հայիզը իթիպար ու չէրէֆ օլտուղուտան պաշգա, քէնտիսինի թանըեանլարըն ճիւմլէսինին տախի թէվէճճիւհիւնիւ գազանմըշ, հաթթա ֆուգարայա էրվէր օլմասըյլա, նիչէ միւհթաճինին գալպըմըշ պիր գաթը սիթթուտէսինամթ իտի: Միւմաիլէյհ, պիր միւտտէթ էսիրֆիրաշ օլտուգտան սօնրա, մահը ճարինին 9 ունճու կիւնիւ, Ենի-քէօյտէ վագը խանէսինտէ թէրքի հայաթ իլէ, ֆամիլյասը էֆրատընը վէ մէնսուպ օլտուղու Թընկըրղատէ խանէտանըյլա պէրապէր, քէնտիսինի թանըեանլարըն ճիւմլէսինի միւսթաղրագը էլէմ ու քէտէր իյլէմիչ տիր:

Միւթէվէֆֆանըն ճէնազէ ալայը, գարիպէյի մէզքիւրէտէ, ըրիւթպէ վէ մէվգիինէ լայըգ պիր սուրէթտէ իճրա իտիլիպ, ըրիւֆէգայի միւհթէրէմէսի պէրապէր, բէք չօգ միւթէպէրանը միլլէթ վէ էճանիպ հազըր պուլունմուշ, վէ բէք չօգ կիրլանտ վէ պուքէթլէրտէն պաշգա, պահրիյէ նազըրը Հասան բաշա հազրէթլէրի՝ միւթէվէֆֆայի միւմաիլէյհէ հիւրմէթէն ճէնազէ թապութու իւզէրինէ վազ իտիլմէք ուզրէ պիւեիւք պիր կիրլանտ կէօնտէրմիշլէր իտի, նէզարէթի պահրիյէ թարաֆընտան տախի պազը զապիթանը վէ նէֆէրաթը պահրիյէ իզամ գըլընմըշ տըր: Միւմաիլէյհին ճէնազէսինին, գարիպէյի մէզքիւրէտէն սըրաա, համիյէթ ու սախավէթինի կէօրմիւշ օլան ֆուգարայի էհալի, պէրայի հիւրմէթ պէնչիրէլէրտէն կիւլլէր վէ չիչէք սէրփմիշլէր տիր:

Ճէնազէ, Ենի-քէօյտէ վագը Ս. Ցովհաննէս կարապետ նամ էրմէնի-գաթօլիք քիլիսէսինէ նագլ իլէ, բաՀսէթ տուալարըն իֆասընտան սօնրա, Թընկըրղատէ խանէտանընըն մախսուս մագպէրէսինէ տէֆն իտիլմիշ տիր:

Հասըլը, միւթէվէֆֆանըն, 48 չաղընտա օլտուղու վէ բարլագ պիր միւսթագպէլի պուլունտուղու հալտէ, թէքմիլի էնֆաս իյլէմէսի, միլլէ ու միլլէթիմիզէ տախի պիր զայիը աղիմ տիմէք օլուպ, չու գատար քի, պալէատէ թաաատա իյլէտիկիմիզ էվսաֆը ճէմիլէ իլէ մութթասըֆ օլմասը, պու ալէմի ֆանիտէ թէրք իթմիշ օլմասընա բաղմէն, զիքրի ճէմիլինի գլուպը ամմէտէ մանքուշ իթմիշ օլտուղունտա չիւպհէ ճայիզ տէյիլ տիր:

Հէման ճէնապը Րապպ՝ միւթէվէֆֆանըն էֆրատը ֆամիլյասըյլա Թընկըրղատէ խանէտանընա թէսլիյէթը պախչէտանիյէսինի իհսան պույուրսուն:

—

Թարաֆըմըզա խապէր վէրիլտիկինէ կէօրէ, պունտան պիրմիշ սէնէ մուգատտէմ Անատօլուտան ֆէրպատտէ կէթիրիլիպ, Պէյօղլունտա Պատկեր սօգագընտա պիր խանէտէ տէ ատանճա իպատէթ իտիլմէքտէ օլան, վէ 25-40 սէնէտէն պէրի նէրէտէ իտուկի թէՀգիգ օլունամագտա պուլունան Աէչնուր Հրաշագործ Աստուածածնի պատկերի պու քէրրէ պիր աղա Պարի պուլունուպ, Գալաթատա քէային միլլէթիմիզ Ցիսուս Փրկիչ քիլիսէսինէ նագլ վէ թաալիգ օլունմուշ տուր:

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ

Շարգ տէմիր եօլլարը թահվիլաթընըն կէլէճէք գուբօնը իչին, Գալաթատա Օսմանլը պանգասընտան, պու կիւնտէն իթիպարէն, հէր կիւն պլաֆրանկա սաաթ 10տան 3 պուչուղա գատար բըրօթէսթօ պիլէթլէրի սաթըն ալընապիլէճէկի իլան օլունուր:

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՎԱԳԸԱԼԱՐ

—

Իմարէթին բօլիթիգայը տախիլիյէսինէ խալէլ կէլմէտիկի, վէ պազը Գարավէլօֆ ֆըրգալարընըն իղթիլալ իթմէկէ չալըշտըգլարը չուրիչտէն մաատա, տախիլի մէմլէքէթտէ ասայիչին պէրքէմալ օլտուղու Սօֆիատան Լէվանթ Հէրըլտ ղազէթասընա խապէր վէրիլմիշ տիր:

Քէզալիք չէհրի մէզքիւրտէն խապէր վէրիլտիկինէ կէօրէ, բրէնս Ֆէրտինանտ պլաֆրանկա ապրիլին 26նըը կիւնիւ, Սօֆիատան հարէքէթ իթմիշ տիր: Միւչաւիլէյհ, Ֆիլիպէ, Թըրնօվա, Շումնու, Վառնա վէ Րուսճուգ չէհիրլէրինի զիեարէթ էթտէն սօնրա, Թունա յօլըյլա Սօֆիայա աւտէթ իտէճէք տիր:

—

Բանյալուգտա գօմիթէլէրինին Պօսնա վէ Հէրսէքտէ իճրա իտէճէկլէրի թաՀրիքաթ վէ իֆսատաթըն՝ Սէլանիք վէ ճիվարլարընտա գատար թաամիմ իտիլէճէկի Աւստրիա հավատիսն մէնպալարընտան չայի օլմուշ, վէ հաթթա Աւստրիա տօնանմասընըն Ատրիաթիք լիմանլարընտա տօղրու պիր սէյահաթա չըգմասը տախի, օ թաՀրիքաթը մագնուն էտէ ջարշը պիր նիւմայիչ օլտուղու աէրքեար պուլունմուշ իսէ տէ, հազզըգաթը մուամէլէթտա վէ ամալ ու էֆքեարըն միւթէէսսիրէ պուլունտուղու նօգթալարա վագըֆ օլանլար, Բանյալուգտէ, Պուլղարիստան վէ Րումէլիի Շարգի իլէ Սըրպիստան վէ Րումանիատա ուղրատըլար տէհչէթլի սաաէլէրին թէէսսիրաթըլա, թէչէպպիւսաթը ումումիյէլէրինի Աւստրիա տախիլինտէ օլան Սլավլարըն թահրիք մագսէտ վէ հիսսիաթընա հասր իթմիշ օլտուղլարը ճիհէթլէ, չիմտիլիք Սէլանիք վէ Գօսօվա ճիհէթլէրինտէ իյֆա թահրիքաթ վէ իղթաաթա ճիւրէթլէրի բէք մէմուլ օլմատըղը, վէ պինաէն ալէյհ չայիաթը վագըա Սիլլօղօսլարըն չայեանը նազար օլան մուամէլաթընըն կիզլէնմէսի զըմնընտա պազը Աւստրիալըլարըն կէօսթէրտիկլէրի մէյլ ու Հիմայէտէն իղմազը այնի իթթիրմէք թէշպիրինէ միւսթէնէտ պուլունտուղու կիպի, Սէլանիք վէ Մանասթըր իլէ Գօսօվա վիլայէթլէրի տախիլինտէ ասայիչին պէրքէմալ օլարագ, վալիլէրին ղայրէթի, թէէքքիտի թէգայուտաթը ինթիզամը մաաթուֆ օլմագ լազըմ կէլէճէկի, Սէլանիքտէն Թայմիս ղազէթասընա խապըր վէրիլմիշ տըր:

—

Սըրպիստան տախիլինտէ վագը Շէհիր քէօյինտէն 24 ապրիլ թարիխլի թաղ ղազէթասընա քէչիտէ օլունան պիր թէլէկրաֆնամէտէ չէօյլէ տէնիլիյօր:

Րումէլիի Շարգինին միւխթէլիֆ քէօյլէրինտէ վէ խուսուսա Ջիրբանտա, Րումանիատաքի չուրիչլէր կիպի պազը գարըշըգլըգլար վուգուա կէլտիկի իտաաա օլունուեօր: Իհատէյի ասայիշ զըմնընտա մէզքիւր քէօյլէրէ պիր միգտար ասքէր սէվգ իտիլմէսի լիւզում կէօրիւլմիւչ տիւր:

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Թէրճէմանը հազրէթի Սատարէթ-բէնահի Վէքիլ էֆէնտի հազրէթլէրինէ ըրիւթպէյի ուլեա սընըֆը էվվէլի.

Խարիճիյէ նէզարէթի ճէլիլէսի հուգուգ միւչավիրի Կէօչէր էֆէնտի հազրէթլէրինէ ըրիւթպէյի ուլեա սընըֆը էվվէլի.

Մըսըր միւթէպէրանընտան Էլէհրամ ղազէթասը միւտիրի վէ մուՀարրիրլէրի Սէլիմ վէ Տէշարա Նագլա պէյլէրէ ըրիւթպէյի ուլեա սընըֆը սանիսի.

Հալէպ վիլայէթի տախիլինտէ Րումգալէ գազասը գայմագամլըղը, Պէհսէնի գայմագամը Խալիտ էֆէնտիյէ թէվճիհ.

Բիհատէ տայիրէսինին 4 ինճի չիւպէսի միւտիրի միրալայ Մուսթաֆա պէյէ 3 ինճի ըրիւթպէտէն Նիշանը Ալի Օսմանի.

Նիզամիյէ սանայի ալայընըն 3ինճի թապուրունուն 8 ինճի պէօլիւքիւ միւլազըմը սանիսի Իսմայիլ էֆէնտիյէ 5 ինճի ըրիւթպէտէն Մէճիտի նիշանը զիշանը.

Ալմանիայըն մէչհուր բէսսամլարընտան վէ Պէրլին ագատէմիասը մուալլիմլէրինտէն Մ. Բավլօչա 3ինճի ըրիւթպէտէն Մէճիտի նիշանը զիշանը իհսան պույրուլմուշ տուր:

—

Վէլիահտէթի բիւրմիւչէնէթի Թաճտարի կիւնիւնէ հիւրմէթէն, Բաղտախանէյի ումումի իլէ Թէվգիֆխա-

Նէտէ՝ պուլունան մահպուսիյնտէն խիթամը միւտտէթլէրինէ ալթը այ վէ տահա զիեատէ գալմըշ օլան 92 քիշինին, գաթը հազրէթի Բատիշահինէ արզ օլունան տէֆթէր մուճիպինճէ թախլիէլէրի սէպիլլէրինէ իրատէյի հազրէթի Բատիշահի շէրէֆսատըր օլմաըլյա, մէրգումլար տիւնքի կիւն բօլիս միւտիրի Ակեահ էֆէնտի հազրէթլէրիյլէ սայիր զէվաթը քիրամ հազըր օլտուղու հալտէ սալըվէրիլմիշ, վէ հինի թախլիէլէրինտէ ճիւմլէսի իւչ տէֆա «Բատիշահըմ չօգ եաշա» տուաի մէֆրուզ իւլ էտասընը եատ ու թէքրար իյլէմիշլէր տիր։

—

Այտըն վիլաեէթի վալիսի Րիզա բաշա հազրէթլէրի տիւնքի կիւն իւճէճիլիւլվէտա մապէյնի Հիւմաեունա պիլլազիմէ, գուբէրնայի հազրէթի Բատիշահիտէն Պէսիմ պէյ էֆէնտի հազրէթլէրի վասըթասըյլա մազհարը իլթիֆաթ վէ թալթիֆաթը Շէհրիեարի պույրուլմուշ, վէ տիւն ազշամ վաբօրա րաքիպէն Իզմիրէ ազիմէթ իյլէմիշ տիր։

Վիլաեէթի միւշարիլէյհա սէրամէտանը էշրաֆընտան վէ մէճլիսի իտարէյի վիլաեէթ ազասընտան Եահեա Հաեաթի բաշա հազրէթլէրի տախի վալիի միւշարիլէյհ հազրէթլէրիյլէ պիրլիքտէ ազիմէթ իթմիշ տիր։

—

Տիւնքի Մօնիթէօր ղազէթասընտա, սալթանաթը Սէնիյէնին Րօմա սէֆիրի Ֆօթիատի բաշա հազրէթլէրինին Տէրսաատէթէ կէլտիկի եազըլմըշ իսէ տէ, թահգըգաթը վագըաեա կէօրէ, միւշարիլէյհ հէնուզ Րօմատան հարէքէթ պիլէ իթմէմիշ տիր։

—

Քեաթիպի խուսուսիի հազրէթի Շէհրիեարի միւթէվէֆֆա Րէշիտ պէյին Նիշան-Թաշընտա վագը գօնաղը պու քէրրէ եավէրը հարպը Շէհրիեարի միրալայ Ահմէտ Ճէլալէտտին պէյ էֆէնտիյէ իհսան պույրուլմուշ օլմաղլէ, մէզգիւր գօնաղըն թէֆրիշի իչին իճապ իտէն էշեաիլերին իթա գըլընտըղը իշիտիլմիշ տիր։

—

Իսլահաթը ասլիէէ գօմիսիօնու, տիւնքի կիւն տախի Պապը Ալիտէ իճթիմա իթմիշ տիր։ Մէհաքիմի իպթիտաիյէէ իլէ մէհաքիմի իսթինաֆիյէտէն մահքէմէյի թէմիյզին իքի տայիրէսինէ կէլէճէք օլան գարար վէ իլամլարտան նըսֆը նագզ օլունուր, եանի սէնէ նիհաեէթինտէ պիր մահքէմէյի իպթիտաիյէէ վէ եա իսթինաֆիյէնին նագզը իլամաթը թաստիգ օլունուրսա, օ մահքէմէ հէյէթինին թէպտիլի լազըմ կէլէճէկինէ գարար վէրիլմիշ, վէ պունա իրատէյի Սէնիյէ շէրէֆ միւթէալլիգ իթմէք իւզրէ պուլունմուշ տուր։

—

Տիւնքի կիւն բօլիսլէրէ մարտ մաաշը իթա գըլընմըշ տըր։

—

Մէմալիքի Շահանէտէ էմրի մուհիմմի զիրաաթըն թէրագգըյը հագգընտա իճրաի միւզաքէրաթ իտիլմէսի իչին, պունտան էվվէլ Տէրսաատէթէ ճէլպ օլունան զիրաաթ միւֆէթթիշլէրի, միւզաքէրէլէրինի իքմալ իլէ, օլ պապտէ թէճրիպէթ վէ նաֆաա նէզարէթինտէն սատըր օլան էմրէ մէպնի մահալլի մէմուրիէթլէրինէ ազիմէթ իթմիշլէր տիր։

Միւմաիլէյհիւմին, մէնսուպ օլտուգլարը վիլաեաթտա զիրաաթըն միւհիմ օլտուղու խուսուսաթա ճիտտէն թէշէպպիւս իտէրէք, եազընտա իսթիհսալը նէթայիճի ֆիլլիեէնէ շալըշմալարը հագգընտա նէզարէթի միւշարիլէյհատան քէնտիլէրինէ թէնպիհաթ վէ վէսաեաի միւէսսիրէ իճրա վէ պու պապտա իճապ իտէն հէր տիւրլիւ մուավէնաթ վէ թէսհիլաթըն գաթան տիրիղ իտիլմէեէճէկի իֆատէ պույրուլմուշ օլմաըլյա, սանէյի թէրագգըյաթվանէյի հազրէթի Միւլքտարիտէ մէմալիքիմիզտէ զիրաաթճա տախի եաքըն զէմանտա թէրագգըյաթը մահլուպէ հուսուլի մէմուլը գավի տիր։

Ի ՍԳԱԼԻ ԵՒ Ի ՎԱՂԱՄԵՌԻԿ ՄԱՀ

ԱԶՆՈՒԱԶԱՐՄ ԵՒ ՎՍԵՄԱՇՈՒՔ ՄՏԵՐՄԻՆ ԻՄՈՅ ՍԻՐԵԼԻՈՅ ԵՒ ՀԱՐԱԶԱՏԻ

ՅԱԿՈՎԲ ՊԷՅԻ ՄԻՆԱՍԵԱՆ

ՏԻՏՂՈՍԱՒՈՐ ԵՒ ՃԱՐՏԱՐԱՐՈՒԵՍՏ ԲԺՇԿԻ ԱՐՔՈՒՆԻ ՆԱԽԱՐԱՆԻՆ

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՎԵՀԱՓԱՌ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

ԵՂԵՐԵՐԳՈՒԹԻՒՆ

Երեկոյին հնչէ կենացդ, ո՜ մըտերիմ յետին ժամ,
Արտեւանունքդ 'ի քուն անյաւ, ահա փակին թերաքամ.
Լըռութիւն խոր ո՛հ, յընդհանուրս տիրապետէ յարատեւ,
Լո՜ւռ են երկինք, լո՜ւռ և այերք, և ո՛չ շարժի մի տերեւ։

Բըլրակք, հովիտք ծաղկազըւարճք, սուգ ըզգենուն ըզխաւար,
Երբ Յակովբիկ ընդ վաղորդեայն, ճեմս 'ի փափուկ գարշապար,
Տխրակարկաչ գըլին առուակք, 'ի խորս յանհուն յանդըրաւ,
Երբ նազելոյդ առ վաղիւըն, ո՛հ չիջուսցեն ըզծարաւ։

Թռչնիկք մանունք հանգչին 'ի բոյն զարթնուլ յանոյշ դայլայլիկ,
Ընդ այգանալ աչալրջոց, 'ի սոյլ անուանդ Յակովբիկ,
Գիշերային սիւք անուշակ, 'ի մեղմ 'ի շունչ զովարար,
Շնչէ հեզիկ մի՛ ինչ խռովել ըզնուրբ վարսիցդ ըզկատար։

Տըխուր մահճիդ, զանհանգիստ տեսիլ, ո՛հ բընութեան մարդկային,
Միթէ լուսնոյն, մեղմեն նըշոյլք... ըզյիշատակ... թախծագին.
Եւ դու, ննջես 'ի քուն մշիկ, խորասուզեալ երազոց,
Եթէ մահուն իցես 'ի քուն, թէ 'ի զարթման գիտես... ո՛չ։

Ահա հիւղից մանուկըն հէք, սափոր 'ի յուս գլխակոր,
Դառնայ առ մայրն 'ի մօտակայ, անդ յառուակէն քաղցրածոր.
Ահա զանգակ, սուրբ Տաճարին, 'ի կոչ հօտին սիրասուն,
Ցաղերս առ Տէր, ննջեցելոց, 'ի յիշատակ սուրբ հոգւոյն։

Զարթի՛ր հայպա, զարթի՛ր և դու, ո՛վ սիրելիդ իմ Յակովբ,
Ըզնոր համբոյր առաւօտին, տալ ընտանեացդ աստ ամփոփ.
Եւ ո՛հ երա՞զ... եթէ ըստոյգ... միթէ... մահու... իցէ քունդ,...
Զարթնու համայն, ննջեցես դու... սիրտք մեր... որոնեն... թունդ 'ի թունդ...

Անիծեալ օրն այն, որ ըզքեզ, ինձ սերտ ծանեայ բարեկամ,
Ի սուգ անանց ողբալ միայն, ըզմահ քոյին տարաժամ.
Լաւ էր եթէ չէր իմ ծնեալ, ո՛հ 'ի յօրրանն այն անբախտ.
Զաղիողորմ զայս տեսարան, քան արտասուել անընդհատ։

Ուռճասաղարթ մինչ փայլէիր, որդւովքդ 'ի մերդ ակաղձուն,
Որոտընդոստ մահուն շանթիկ, ո՛հ փաղաղեաց քոյդ ըզբուն.
Զի՛ք այլ թշուառ քոյ կողակցիդ, որբացեալ պերճ ծընընդոց,
Ո՛հ հայրական վայր հովասուն, պատըսպարել 'ի հեշտ ծոց։

Ո՛վ մանկութիւն գեղածիծաղ, ո՛վ յիշատակք քաղցրախորժ,
Մինչ մեք ընդ քեզ, ո՛հ 'ի մի լուծ երբ 'ի Ճանդրին անդ 'ի խորշ.
Ի մի բարուց 'ի դաստակերտ, զոյգ 'ի մարզից յասպարէզ,
Պարապէաք, յընթացս ուսմանց, ոգեխառնեալ ո՛հ ընդ քեզ։

Բո՜ւր երջանիկ են այն երամք, անմեղ թռչնոց երինագոյն,
Գէթ ընդ երեկս երամովիմք, դառնան ուրախ յիւրեանց բոյն.
Եւ 'ի բիբել անմեղ ձագուցն, պատըսպարեալ ընդ թեւովք,
Տան 'ի ջամբել զանոյշ պարէն, ճռուողաձայն հրճուանօք։

Իսկ դու՝ ո՛ հայր, թշուառ 'ի բախտ, քան ըզթռչնոց խուռն երամ,
Զի ըզդըրունս Գերդաստանիդ, փակեալ չուես տարաժամ.
Եւ քեզ՝, ո՛հ չի՛ք այլ միւսանգամ, չի՛ք դարձ առնուլ քոյդ 'ի տուն,
Ի սուրբ յընթրիս, բազմիլ ուրախ, ո՛հ ընտանեօք սիրտ ցնծուն։

Ո՞ւր ձիւնաթոյր փափկիկ ձեռինք, 'ի փայփայել քոյդ զերես,
Եւ մանկական անմեղութեան, սիրոյ համբոյրք, սուրբ և հեզ.
Ո՞ր այն աչկունք, որբացելոց զաղէկըտուր զայս վիճակ,
Տեսեալ 'ի սուգ, ո՛չ ողբայցեն հօր զեղկելւոյ ըզսեաւ բախտ։

Ի քառասուն և ութն ամաց եղեալ 'ի հող 'ի դամբան,
Որպէս ծաղիկ խորշակահար, 'ի տըխրերանգ գոյն դալկան.
Ո՛վ կէս հոգւոյս իմ սուրբ հատոր, մի՛ լայք ընդ վայր ձեր հայրիկ,
Զի կայ և ձեզ ո՛հ մխիթար, թէեւ թշուառ մի մայրիկ։

Ո՛հ սեւափայլ այն բիբք աչաց, մին երբ այգուց Արուսեակ,
Եւ միւսն 'ի պահ յաղջամըղջին, Գիշերավար լուսերանգ.
Ո՛հ որքանեա՛ց, նայք ըսփոփիչ, թախծեալ սրտից քաղցր 'ի շող,
Առ ո՞ւմ արդեօք, յառել 'ի լոյս, ծածկեալք մահուն յամպոց քող։

Բժիշկ ճարտար Տիտղոսաւոր Նախարանին Արքունի,
Տառապելոց ո՛հ որքանեա՛ց դու 'ի ժաման առ եղի.
Ո՛վ Աստուած իմ, և ընդէ՞ր իսկ, այսքան որբոց աղքատաց,
Ախտաժէտից բժշկելոց, դու խո՛ւլ եղեր մաղթանաց։

Ո՛հ քերթողիդ իսկ եղկելւոյ, ինձ այցելո՛ւ քաջասիրտ,
Ցուսակըտուր մինչ յանկողնոջ ես վայէի 'ի ցաւ խիստ.
Եւ արդ ո՛հ ինձ վիճակեցաւ, եղերերգել քոյդ ըզմահ,
Զիմոյ ձայնիս հեկեկանաց, տալ զարձագանգ, յերկնից Ռահ։

Արժանընտիր դու վարչական յանդամակցաց ժողովոյն,
Ազգանուէրեանք 'ի մեծ յարգանս յորջորջէին քոյդ զԱնուն.
Լացէք ըզմահ արդ փեսայիդ, ո՛վ Գերդաստան Թընկըրեանց,
Նա ո՛չ նըւազ էր 'ի պատւոյն, ո՛հ ձեր անուան մեծապանծ։

«Ազնուազարմ և բարեսիրտ, համեստ 'ի վարս և 'ի կրօն,»
«Ճշմարտախօս և բազմագէտ, յամենայնի միտք ըզգօն.»
«Այր ազգասէր» վայելչագեղ, բարեշընորհ, ողջամիտ,»
«Արդիւնաւոր, և երկիւղած, հիւրամեծար, մեծասիրտ։»

Վայելչագեղ դիմացդ անոյշ ձեռն Անմահին ըզնըկար,
Ի կապուտակ անդ 'ի վերին գծեաց տախտակ լուսավառ.
Յառիլ աչացդ՝ 'ի տենչ սիրոյդ, ո՛հ 'ի յերկինս լուսափայլ,
Անմահացի քոյդ Յիշատակ... մեզ ըսփոփանք... և ո՛չ այլ.....

Երգեալ 'ի Բերոյ. յԱմին 1888, յ'Թ յամսեանն Ապրիլի։

ԳԷՈՐԳ ՍԱՄԱՆՃԵԱՆ

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

—

Պօրտօ, 29 ապրիլ. – Տիւն ազշամ վէրիլէն պիր զիեաֆէթտէ, րէյիսի ճիւմհուր Մ. Գարնօ, քէնտիսինին նամընա թէպլիֆի պատէ օլունմասընա ճէվապէն, Ժիրօնտ էհալիսի թարաֆընտան քէնտիսինէ կէօսթէրիլէն թէվէճճիւհէ ճիւմհուրիեէթ խասըմլէրինին մանօվրալարը բիօթէօթօ օլունտուղունու պէեան, վէ ումումա իթթիհատ թավսիեէ իտէրէք, խաթմը մէգալ իյլէմիշ տիր։

—

Մօսգուա, 28 ապրիլ. – Մօսգուա ղազէթասը, հալը սիեասինին խայլի թէշէտտիւտ իթտիկինի պէեանլէ, տէմիշ տիր քի, «Ալմանիա վէ Ավուսթրիա իթթիֆագըն Րուսիաեա խուսումէթի խայլի ազալմըշ տըր. Ավուսթրիա տէվլէթի, խօտ պէ խօտ գալարագ թամիլի մէյլէք իթմիշ տիր. Ինկիլթէրրա տէվլէթինին Րուսիա ալէյհինտէ օլան թասավվուրաթը, Ալմանիանըն տէվլէթի ալիեէի Օսմանիեէէ խայրխահանէ հարէքէթինէ պինաէն սէմէրէտար օլամամըշ տըր։»

—

(Թարիգ է մախսուս թէլէկրաֆնամէլէր)

Պիւքրէշ, 29 ապրիլ. – Րումանիանըն հէր թարաֆընտա ասայիշի թամ մէվճուտ օլտուղու վէ ասքէրին մահալլէրինէ ավտէթ իթտիկլէրի սօն խապէրլէրտէն տիր։

—

Վիէննա, 29 ապրիլ. – Գօրէսբօնտանս Բօլիթիգ ղազէթասընըն պէեանընա նէզարէն, Ավուսթրիա-Մաճարիսթան ումուրը միւշթէրէքէսինէ տայիր վիւքէլա մէճլիսլէրի, խարիճիեէ նէզարէթինտէ ինիգատա միւպաշէրէթ իթմիշ տիր. Մայիսին 28 ինտէ իճթիմա իտէճէք օլան էնճիւմէնլէրէ իթա օլունաճագ օլան լայիհալար, մէճալիսի մէզգիւրէտէ թանզիմ օլունաճագ տըր. Իշպու լայիհալարըն պէրի, ֆէվգէլատէ մէսարիֆի ասքէրիեէ իչին էլլի միլեօն ֆիօրին թախսիսինէ տայիր տիր։

—

Լօնտրա, 29 ապրիլ. – Տիւն ազշամ, տէվլէթի Ալիեէ սէֆարէթի Սէնիյէսինտէ վէրիլէն ղաեէթլէ պարլագ պիր զիեաֆէթտէ, ումումսիւֆէրա վէ պիւեիւք մէմուրլար տավէթլի օլարագ հազըր պուլունմուշլար տըր։

Րուսիա ասքէրի հուտուտա ճիվարընտա թէհաշշիւտ իթմէքտէ վէ Ավուսթրիա թարաֆընտան թէտապիրի միւթէգապիլէյի ասքէրիեէ իթթիխազ օլունմագտա իսէ տէ, Եվրօբատա սուլհուն տէվամը իւմիտ օլունմագտա տըր։

Լօնտրաքի Րուսիա էլչիսի թարաֆընտան Ինկիլթէրրա խարիճիեէ նէզարէթինէ պէեան օլունտուղու վէճհլէ, Րուսիա տէվլէթինին ասքէր ճէմ իթմէսի, Րուսիա վէ Ավուսթրիա տէվլէթլէրի թարաֆընտան կէչէն սօն պահարտա թէպլիղ օլունան թէտապիրի ասքէրիեէնին իճրաաթընտան իպարէթ տիր. Թէտապիրի մէզքիւրէէ մա զիեատէթէն մուգապէլէ օլունուպ, Ավուսթրիա թարաֆընտան կալիչիաեա էնիտէն պիր գաչ ալայ ասքէր սէվգ օլունմուշ տուր. Պինաէնալէյհ Րուսիա տէվլէթինին տախի պիլմուգապիլէ գուվվէյի ասքէրիեէսինի հուտուտա ճիվարընտա թէզեիտ իթմէսի մունթազըր օլտուղունտան, պու տա պիր էմրէյի հալփաճուեանէ ասա օլունամաեաճագ տըր. Ումուրը սիեասիեէ վէ ասքէրիեէտէ մէհարէթլիւ մաարուֆ պիր զաթ, Ինկիլթէրրաեա տախի պիր թէճավիւզ վուգուունի նազարը իթիպարա ալմըշ տըր։

Ժէնէրալ Պուլանժէ, Ֆրանսատա մէվգըի իգթիտարա կէլտիկի հալտէ, Ինկիլթէրրա ալէյհինէ պիր մուհարէպէտէ, Ալմանիա ալէյհինէ մուհարէպէտէն տահա գօլայճա քէսպի շէրէֆի մուզաֆֆէրիեէթ օլունաճաղը էֆքեարընա գահիփ օլաճաղընը պիր վագըթտան պէրու Ինկիլթէրրատա զանն իտէնլէր թէզայիւտ իթմիշ տիր։

Ինկիլթէրրա ասքէրի սէր գօմանտանը տիւգ տը Քէմպրիճ, ասաքիրի մուսլազաֆէա 11000 նէֆէրին զամմը տախի լազըմ կէլէճէկինի պէեան իթմիշ օլմաղլէ, ալթը այա գատար միգտարը մէզքիւրուն ինինէ թէզեիտի լազըմ կէլէճէկինի պէեան իթմիշ տիր. Ժէնէրալ լօրտ Վօլզէլ, Ինկիլթէրրա գուվվէյի մէվճուտէսինին իսթիխլալը մէնինէ քեաֆի օլամաեաճաղընը պէեան իտէրէք, Ինկիլիզլէրին էֆքեարը ումումիեէսի, գուվվէյի ասքէրիեէնին ճիհէթէն թէզեիտինէ լիւզում կէօսթէրմէքտէ տիր։

ԽԱՐԻՃԻԵԷ

—

ԱՎՍԹՐԻԱ ՎԷ ԱԼՄԱՆԻԱ ԻԹԹԻՖԱԳԸ

Վիէննա բարլամէնթօսունտա կէնճ Չէհլի մէպուսանընտան Մ. Վաշաթի նամ զաթըն ախիրէն Վիէննա գապինէթօսունուն խարիճի բօլիթիգասը, վէ Ավուսթրիա իլէ Ալմանիա իթթէֆագը հագգընտա իրատ իյլէտիկի նութգ, Եվրօբա ղազէթալարընա սէրմաեէյի պահս ու մէգալ օլմուշ օլմաղլէ, թէրճէմէսի պէր վէճհի ատի նագլ օլունուր.

«Պէնի ինթիխապ իտէնլէրին վէ Չէհ միլլէթինին պիւեիւք գըսմը, խարիճի բօլիթիգամըզը թաճսին իթմէեօրլար. Խարիճի բօլիթիգամըզ, նէ՛ Ավուսթրիա-Մաճարիսթան տէվլէթինին, տէվլէթի միւլազզըմէ սըֆաթըյլա հալիզ օլտուղու մէվգըէ, նէ՛ տէվլէթի միւշարիլէյհա մէմալիքինտէ իսքեան իտէն Սլավ էհալիսինին շէրաիթի պագասընա, վէ նէ՛ տէ Հապսպուրկ խանէտանընըն մէնաֆիի հագըգըեէսինէ մուվաֆըգ տըր. Մէզքիւր իֆատէլէրին սըհհէթի, հէմ կէչէն վուգուաթ, վէ հէմ բօլիթիգաճա ահվալը հազըրէ իլէ իսպաթ օլունապիլիր. Ալմանիա իլէ ագտ օլունան մուահէտէյի իթթիֆագիէէ քիւլլիէն էհէմմիեէթսիզ տիր, զիրա Րուսիա տէվլէթի ասլա Ավուսթրիաեա թէճավիւզ իթմէյէճէք տիր. Իթթիֆագը մէզքիւրուն պիլ ճիւմլէ ֆայտէլէրի, միւնհասըրըն Ալմանիաեա ալիտ օլաճագ տըր. Ալմանիա իլէ Ֆրանսա արասընտա [illegible] հարէպէ վուգուի թագտիրինտէ, Ալմանիա օրտուսու արգասընտա Ավուսթրիա ասքէրի պուլունաճագ տըր. Վագըա իթթիֆագը մէզքիւրուն, պագայի միւսալէմէթ իչին լազըմ օլտուղու, վէ պինաէն ալէյհ մուահէտէյի մէզպուրէնին մէնաֆիի ումումիեէ մագսատը իսլահիե միւսթէնի պուլունտուղու պէեան օլունուեօր, ֆագաթ իշպու վէ մուհաֆազայի մագսատի տօղրու սէնէտէն պէրու նիչէ թէսլիհաթ վէ ֆէտաքեարլըգլար իճրա օլունան միւսալէմէթ նէ՞րէտէ տիր. Զաթէն իշպու իթթիֆագտան Ավուսթրիա իչին հիչ պիր ֆայտէ հասըլ օլմազ. Մուահէտէյի մէզքիւրէ Ավուսթրիաեը րապթ վէ գայտ իյլէտիկի կիպի, Րուսիա իլէ ֆայտէլի պիր մուահէտէ ագտ իթմէքտէն, վէ հաթթա Րուսիաեա գարշը պիթարաֆ օլմագտան տախի մէնն իյլէր. Ավուսթրիա տէվլէթի, 1864 սէնէսինտէ Տանիմարգա մէսէլէսինտէ Բրուսիա հիւքիւմէթինէ իճրա իյլէտիկի խըտէմաթա մուգապիլ, 1866 սէնէսինտէ, Բրուսիա թարաֆընտան շիտտէթլի պիր տարպէեէ տուչար օլտուղու կիպի, պու տէֆա տախի, բրէնս Պիզմարգ, խըտէմաթը վագըամըզա մուգապիլ պիզի իղֆալ իթմէք իչին, Րուսիանըն նուֆուզունու, հէր վագըթ պիզիմ ալէյհիմիզտէ իսթիմալ իտէպիլէճէք տիր։

«Մ. տը Պիզմարգ Պուլկարիսթանտաքի մէնաֆիիմիզին մուհաֆազասը զըմնընտա Բրուսիա էֆրատը ասքէրիեէսինտէն պիր նէֆէրինի պիլէ էերինտէն գըմըլտաթմաեաճաղընը, Ալմա-

Նիա բարլամէնթօսունտա աչըգտան աչըգա սէօյլէմիշ տիր․ Բրէնս Պիզմարգ, Պուլկարիսթան մէսէլէսինտէ Ավստրիաեը թէրք էյլէտիքտէն պաշգա, Ռուսիանըն Պապը Ալի նէզտինտէ վուգու պուլան մէթալիպինի տախի թէրվիճ իթմիշ, վէ պունունլ իչին Ավստրիա վէ Իթալիաեը թէրք իլէ, Ֆրանսըզ ճիւմհուրիէթինին թարաֆընը իլթիզամ իյլէմիշ տիր․ Մաճարըլըր պիլէ բրէնս Պիզմարգըն իչպու բօլիթիգասընը անլամամաղա պաշլամըշլար տըր․ Պիզէ հիչ պիր մէնֆաաթ վիրմէեէն վէ տայիմա քէտէմիզի պօզմաղան վէ պիզի թէսլիմ համ իճրասընա մէճպուր իտէն պիր իթթիֆագտան նէ՞ ֆայտէ հասըլօլուր․ Մուահէտէյի իթթիֆագիէտէնին իթալիաեա այիտ օլան ահքեամը պիլէ, Ֆրանսա իլէ մուհարէպէ վուգուի թագտիրինտէ միւնհասըրէն Ալմանիա մէնաֆիինէ մուվաֆըգ տըր․ Մուահէտէյի մէզգիւրէ Ավստրիա տէվլէթի իչին քիւլլիէն ֆայտէսիզ տիր․ Մէնաֆիի մազգըրաթըմըզտան ֆարգը վէ հաթթա մէնաֆիիմիզէ մուխալիֆ օլան չըմալ գօմշուլարըմըզ իլէ իթթիֆագ իթմէքտէ նէ՞ մանի վար տըր․

«Տայիմա պիզէ իպրազը ատավէթ վէ պիզիմ մէմալիքիմիզի ալմագլա թէվսիի միւլք իթմիշ օլան տէվլէթլէր իլէ իթթիֆագ իթմէք, պիզիմ իչին զարարլը տըր․ Ավստրիա տէվլէթի, իսթիգպալինի թէէմին իչին Ռուսիաեա եագլաշմալը տըր․ Ռուսիա իլէ իսթիլաֆըմըզ վար իսէ, օ տա Պուլկարիսթան մէսէլէսինտէ տիր․ իմտի չուրասը խաթըրտան տուր իտիլէմէզ քի, Ռուսիա տէվլէթի, Պալգան նիմ ճէզիրէսինտէ իճրա էյլէտիկի նուֆուզը ազիմ ֆէտաքեարլըգլարը սաեէսինտէ իհրազ իթմիշ տիր․ Կէրէք Պուլկարիսթան վէ կէրէք Սըրպիսթան Ռուսիաեա գարշը պօրճլու տուրլար․ իմտի պու նուֆուզու մահվ իթմէկէ չալըշէթ իթմէմէլիտիր․ Պալգան գավմլարը, պիր միւտտէթ իչին Ավստրիանըն նուֆուզ ու թէհաքքիւմիւնտէն միւթէլէզզիզ օլսալար պիլէ, էֆքեարը միլլէթ պիր աղ վագըթ սօնրա եէնիտէն թահրիք օլունարագ, Մաճար զուլմունտան գուրթուլմագ իգրէ Ռուսիալըլարա միւրաճաաթ իտէճէք տիր․ Ավստրիա տէվլէթի, Պուլկարիսթան մէսէլէսի հագգընտա Ռուսիա իլէ իթիլաֆը էֆքեար հասըլ իյլէմէլի տիր։

«Ռուսիա տէվլէթի, տայիրէյի մէնաֆիինին թէէմին օլունմասը չարթըյլա, Ավստրիա հագգընտա միւսաատաթը մուհիմմէտէ պուլունապիլէճէք տիր․ Ռուսիանըն զարարըմըզը մուճիպ օլարագ ալա թէվէսսիւ վէ հիչ պիր վագըթ ալէյհիմիզտէ մուհարէպէ իմմէտիկի թարիխ իլէ միւսպէթ տիր։

«Պիլաքիս թարիխ չուրասընը պիզէ պիլտիրիեօրքի, Ավստրիա տէվլէթի, ինգըրազ պուլմագ րատտէսինտէ իքէն Ռուսիալըլար անըն մուավէնէթինէ չիթապան օլմուշլար տըր․ Ալմանիանըն հըրսը ու թամաըհնա սէտտի մումանաաթ չէքիլմէսի, Ավստրիա մէնաֆիի իգթիզասընտան տըր․ Ֆրանսա տէվլէթի մաղլուպ օլուր իսէ, Ավըստրիա վէ Իթալիա տէվլէթլէրի, ատէթա հիւքիւմսիզ թապիէ տէրէճէսինտէ գալաճագլար տըր․ Ֆագաթ Ավստրիա տէվլէթի Ռուսիա իլէ իթթիֆագ ագտ իտէր իսէ, Եվրօբա էհալիսի ազէրլիք պէլասընտան գուրթարըլմըշ օլուր․ իմտի, չուրասընը թէքրար իտէրիմ քի, չիմտիքի խարիճի բօլիթիգամըզ, Ավստրիա-Մաճարիսթան տէվլէթինին վէ պիլճիւմլէ միւքըլլէֆէ.յինին վէ Չէհլիլէրին մէնաֆիինէ մուղայիր տիր․ Պինաէն ալէյհ պէօյլէ պիր բօլիթիգա իչին պիր կիւնա թախսիսաթ գապուլ իթմէմէք ճիւմլէմիզէ այիտ պիր վազիֆէ տիր․

—

ՏԷՎԼԷԹՃԷ ՄԷՍԷԼԷԼԵՐԻՆ ՀԱՔԷՄ ՎԱՍԸԹԱՍԸՅԼԱ ՖԱՍԼԻ

Տէվլէթճէ մէսէլէլէրին հիւքմիւ վասըթասըլա ֆասլը ուսուլ տէվլէթլէրէ թաամիմ օլունամաեաճաղը Եվրօբա տիբլօմաթլարը թարաֆընտան իթիրաֆ օլունմուշ իսէ տէ, Ինկիլթէրրա բիճալը սըեասիեէսի, պունուն պազը հիւքիւմէթլէր միեանընտա ճէրէեանը գապիլ օլաճաղընը պէեան իյլէմիշլէր իտի․

Եզճիւմլէ Ամէրիգա վէ Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթլէրի, Ալապամա մէսէլէսինի հաքէմ վասըթասըյլա ֆասլ իթտիքլէրի կիպի, կէչէնտէ Գանատատա կէօլլէրինտէ պալըգ ավը մատտէսինի գօնֆէրանս իլէ թէսվիեէեէ թէշէպպիւս իյլէմիշլէր տիր․ Մէզքիւր գօնֆէրանս մարիֆէթիյլէ թանզիմ օլունան մուահէտէ լայիհասը թարաֆէյնճէ հէնուզ թաստիգ օլունմամըշ իսէ տէ, Ամէրիգա մէմալիքի միւթթէհիտէսընտա սէրվէթի ումումիէ արթըրըճա, էհալինին մուհաֆազաի սէրվէթ արզուսինէ պինաէն էֆքեարը սուլհբէրվէրանէսի թէրագգը իթտիկինտէն, Ամէրիգա աեանընտան մըսթըր Ալիսըն՝ մէմալիքի միւթթէհիտէ հիւքիւմէթիլէ Ինկիլթէրրա վէ Ֆրանսա տէվլէթլէրի միեանընտա պունտան պէօյլէ գուհուր իտէճէք օլան իխթիլաֆաթըն սուլհէն թէսվիեէսի զըմնընտա տաիմի սուրէթտէ պիր մէճլիսի հաքէմին թէշքիլինի թէքլիֆ իթմիշ տիր․ ՄըսթըրԱլիսօնուն թէքլիֆի վէճհլէ, բէ.յսի ճիւմհուր մըսթըր Ֆիլլէնտին պու խուսուստա Ֆրանսա վէ Ինկիլթէրրա տէվլէթլէրիլէ միւզաքէրաթա պաշլամասը իչին էլի պին տօլար թախսիս օլունաճագ տըր․

Միւզաքէրաթը մէզքիւրէնին ֆասըլէզիր օլաճաղը իւմիտ օլունուեօր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

—

ՂԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Գալաթա 19 ապրիլ

Հ․ գ․ ումումի 18 գար․ դ․ ք․	15	35
«գ․ ապրիլ 19 աչըլ․ (տուապը	15	34
Իւնիֆիէ գար․ 18 գուբ․	00	00
» աչըլ․ 19	00	00
Կէրէ A․ Ա․ Իսթիգրազ	24	30
» B․ Բ․	14	25
» C․ Գ․	15	34
Ռումէլի չըմէնտըֆէրի	41 1/2	
Ագչէ ֆարգը	7	0
Բաբօր	28	
Հէվալէսիգ	33	

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Պրէտի Ժէնէրալ	7	19
Օթթամպօլ պանգասը	6	30
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	4	14
Թրամվայ	4	10
Սօսիէթէ օթթօման պանգասը	4	15

ԱԿՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻԵԱԹԸ

Օսմ․ լիրասը 100 ղրուշտան	Ղ․	Բր․
Պէհապ Մէճիտիէ ֆարգը	108	12
Մէթալիք »	102	10
Պէշլիք »	103	10
Ալթըլըգ »	103	10
Պաթըր »	800	
Գայմէ »	5000	
Ինկիլիզ լիրասը	111	16
Ֆրանսըզ ալթունու	88	13
Բօլ	91	00
Պրէմից ալթունու	51	20
Գարպօն գամէսի	10	71
Իսթիգրազը տախիլի	00	00
Գաբանտը	35	35
Աչըլտը գուբօն քեսիք	35	35

ԵՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա, 30 Ապրիլ

Ինկիլիզ գօնսօլիտի	99 13/16
Էսհամը ումումիէ աչըլ․ գ․ ք․	14 1/4
» » գաբան․ գ․ ք․	14 1/4
5 իսթիգրազը 1հնճի սըրըֆ	24 3/4
71 » 2	14 5/8
79 » 3	14
Տէվլէթի Ալիաէնին 71 իսթիգ․	83 1/4
Օսմանլը Պանգասը	10 1/2
Ռուսիա իսթիգրազը 1873	94
Մըսըր իսթիգ․ պիրլէշմիշ	82
Մըսըր իմթիեազլը չըմէնտըֆէր	101 1/2
Տաիրա սանիէէ	76 5/8
Մըսըրըն Ռօչիլտ իսթիգրազը	101 1/4
Մաճարիսթան էսհամը	00
Գամպիօ Բարիս	25 474

Բարիս, 30 Ապրիլ

Ֆրանսըզ ֆօնտօսու 3%	82	15
Ֆրանսըզ ֆօնտօսու 4 1/2	106	75
Էսհամը ումումիէ աչըլ․ գ․ ք․	14	45
Էսհամը ումումիէ աչըլ․ գ․ ք․	14	37 1/2
Մուպատէլէ օլմուշ սէրի b	14	32 1/2
Մուպատէլէ օլմուշ սէրի c		
Ռումէլի չըմէնտ․ թահ․	41	75
Օսմանլը պանգասը	515	00
Պրէտի Լիօնէ	567	50
Պրէտի Ֆօնսիէ	1367	00
Լիօն ագսիօնու	1272	00
Սիւէյիշ գանալը	2141	00
Ռուս ֆօնտօսու 5% 1877	99 5/8	
Իթալիա էսհամը	96	30
Մըսըր իսթիգրազը պիրլէշմիշ	415	
Իսբանեա խարիճի իսթիգ	68 1/8	
Բրիօրիթէ թահվիլաթը	383	75
Եունան 5% 1879	365	
Գամպիօ Լօնտրա	25	27

Բարիս, 30 Ապրիլ

Ֆրանսըզ ֆօնտօսու 4 1/2 %		
Օսմանլը ֆօնտօսու 4 1/2 %	14	32 1/2
Ռումէլի չըմէնտըֆէր թահ․		
Մըսըր իսթիգրազը պիրլէշ․	414	37

Վիէննա, 30 Ապրիլ

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	126	70
Ռումէլիչըմէնտըֆէրլէրի	20	10

ՕՍՈՒՆՊԱՋԸՆ ԳԱՐԸՍԸ

Ղալէթամըզտա քիթապ չէքլինտէ թապ իթմէքտէ օլտուղումուզ իշպու հիքեաէնին պիրինճի գըսմը իսթամպուլմուշ օլմաղլէ, պըրճա ճիլտլէթտիրմիշ օլտուղումուզտան սաթըլըա չըգարմըշըզ տըր․ Պու քիթապըն միւնտէրիճաթը, օգուեանլարճա տախի թաստիգ օլունաճաղը վէճհլէ, ֆէվգէլատէ ախլէագը համիտէէ մուվաֆըգ, միւէսսիր վէ ճալիպ օլուպ, հէր վէճհլէ գըրաաթ վէ միւթալէասը, թավսիէէ շաեէսթէ տիր․

Իշպու պիրինճի ճիլտ, 304 պիւեիւք սահիֆէտէն իպարէթ օլտուղու հալտէ, **10** ղրուշ ֆիաթթլէ սաթըլմագտա տըր․

Արզու իտէնլէրին՝ մաթպաամըզա, միւվէզզիմիզէ վէ սայիր ղազէթա միւվէզզիլէրինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլունուր․

ԻՍԲԻՐԻՏԻՕՆ ՉԱՎՈՒՇԱՔԻ

ՏԻՇՃԻ

Միւմաիլէյհ սանաաթընտա մահիր օլուպ, չիմտիէ գատար միւշթէրիլէրինի լիօյնուտ գըլմըշ օլտուղունտան, քէնտիսինէ ինթիհապըը օլան քիմսէլէրին, Պէյօղլունտա Գուլէ-գաբուսունտա, 592 նումէրօլու մաղազաեա միւրաճաաթ տըր․

Ծաղիկ ղազէթասընըն պիր սէնէլիք նիւսխալէրի ճիլտլէնիփ մաթպաաըմըզտա 4 մէճիտիյէ ֆիւրուխթ օլունմագտա տըր․

ագշամ, հէր չէյի քէնտիսինէ խապէր վիրէն պիր մէքթուպ ալմըշ տըր․

Լիօնէլ․ – Օ մէքթուպու քէնտիսինէ բէ՞մ եազմըշ տըր․

Ժօրժ․ – Պէն․

Պու սէօզլէր, իքի աճըպպա արասընտա թաամթի օլունմագտա իքէն, Բէրին, պաշընը եօգարը գալտըրըպ, եաշարմըշ օլան կէօզլէրինի Մարթաեա տօղրու աթֆ իթտի, վէ քէսիք պիր սէսլէ իլէ,

— Ֆը՛ղըմ, էլինի պանա վէր․․․ կէլ․․․ հէր չէյի ունուտուեօրում, տէտի․

Մարթա․ – Ասլա․

Բէրին․ – (Ըրգըմըշ օլտուղու եումրուգլարըյլա կէօզսիւնէ վուրարագ․) Ասլա՞ մը․․․ ա՛հ, տիվանէ օլմագլըղըմ կէլիեօր․․․ Պէնտէն ուզագլանըեօրսուն․․․ պէնիմլէ կէլմէք իսթէմէեօրսուն․․․ Պու հարէքէթին էսէրը ատավէթ տիր, ֆագաթ պէն սանա նէ՞ եաբտըմ․

Բէրին, պիր իքի սանիյէ գատար ճէվապ պէքլէեօր կիպի կէօրիւնտիւ, լաքին Մարթա սիւքիւթ տուրտուղունտան, պինաէնալէյհ գատըն չէօյլէ տէվամ իթտի․

— Պու էվի, պիզիմ էվիմիզէ թէրճի՞հ մի իտիեօրսուն․․․ Պու մէէլուն տարաթ վէ տէպտէպէ իչինտէ, ֆագըր հալիմիզտէն մահճո՞ւպ մու օլուեօրսուն․․․ Լաքին, խա՛յը, խա՛յը, պու միւմքին տէյիլ տիր․․․ հէր հալտէ տիւկէր պիր սէպէպ վար տըր քի, պէն անլաեամաեօրում, քէչֆ վէ տէրք իտէմէեօրում․․․ Նէ՞ վար օլտու․․․

Նիհէեաթ Բէրին, պաշտան աեագա գատար տիթրէտի․ չէօյլէքի ֆիքրինտէ տէհշէթմակ պիր շիւպհէ հասըլ օլարագ,

— Մա՛րթա, Մա՛րթա, վալիտէնին գարշըսընտա ութանաճագ պիր հալտէ պուլունմաեօրսուն, տէյի՞լ մի, տէտի․

Մարթա․ – Հաթթա ճէնապը Ալլահ գարշըսընտա տախի ութանաճագ պիր հալտէ պուլունմաեօրում, Հագգ Թէալա հազրէթլէրինին ճիւմլէնին գալպինէ ակեահ օլտուղու կիպի, պէնիմքինին տէ բաք վէ սաֆ իտուկինի պիլիր․

Բէրին․ – Ֆըղըմ, սէվկիւլիւ էվլատըմ, հագգընտա շիւպհէ իթտիկիմտէն տօլաեը պանա աֆվ էթ․ Էվվէթ, էվվէթ, սանա ինանըրըմ․․․ սէնի սէվէրիմ, ֆագաթ պէնի բէտտ իթմէ․․․ պանա կէլ, վէ պէնի վալիտէն տէյի թէսմիյէ էթ․

Մարթա․ – Պաշընը չէվիրտիկինտէն, պինաէնալէյհ գատընճըղազ էլլէրինի օփուշտուրարագ, չէօյլէ սէօյլէտի․

եա տօղրու կէօթիւրմէկէ չալըշտըղընտան, Բէրին, հիտտէթլի պիր թարզ իլէ,

— Պանա էլ տօգունտուրմաեըն, տէյի պէեան էյլէտի․

Օլիմբ․ – (Սապըր թիւքէնէրէք․) Նիհաեէթ պէնտէն նէ՞ իսթէեօրսունուզ․ մէրամընըզ նէ՞ տիր․

Բէրին․ – (Շիտտէթլի պիր պագըշլա․) Սիզտէն նէ՞ մի իսթէեօրում․ Էվվէլ էմրտէ չունու տիմէք իսթէրիմքի սիզ պիր ա՛լչագ գարըընըզ․

Այնի վագըթտա, հազըրուն միեանընտա պիր ֆըչըլթը հասըլ օլտու․

Օլիմբ․ – (Սէօյլէտիկի սէօզլէր՝ հիտտէթ ու ղազապընտան նաչի կիւճպէլա իլէ անլաշըլարագ․) Մատա՛մ․․․ մատա՛մ․․․ սէօյլէտիկինիզի լաեըգըյլա տիւշիւնի՞նեօրմուսունուզ․ Քէնտինիզի սագընըն, եօգսա․․․

Բէրին․ – (Շէտիտէն մէրգումէնին լագըրտըսընը քէսիպ, քէնտի իֆատէսինէ տէվամ իտէրէք․) Սիզտէն իսթէտիկիմ կէլինճէ, իշպու ֆիսգ ու ֆիւճուր գապլինտէն օլան սուարէլէրինիզտէ պուլունտուրտուղունուզ գըզըմը իսթէրիմ։

Օլիմբ․ – (Պէյնըզի քիւլ կիպի սօլարագ․) Պանա հագարէթ իթտիկինիզի պիլի՞եօրմուսունուզ․

Բէրին․ – (Գօլլարընը կէօգսիւնտէ գավուշտուրուպ, ղաեէթ թահգիրամիզ պիր թարզ իլէ․) Սիզէ՞ մի հագարէթ իտիեօրում․ – Հագարէթ տէնիլէն չէյ պու մէրթէպէ ալչագլանը՞ր մը․ Պուրատա, նէ՞րէտէ պուլունուեօրում․ Պուրասը նամուսլու պիր խանէ՞ մի տիր, պիր գահվէխանէ՞ մի տիր, եօգսա ումումի պայօ՞ մու տուր․ Պու ատէմլէր նէ՞ իսթէեօրլար, քի՞մ քէնտիլէրինի պուրաեա կէթիրմիշ տիր, պուրատա նէ՞ արաեօրլար․ Պու գարըլարըն թուալէթլէրի նէ՞ տիր․ պունլարըն պէտէնլէրինի չըլըշմագլա՞ մը էօտէմիշլէր․ Ճէվապ վիրին, մատամ, ճէվապ վիրին․

Օլիմբ․ – Սիզ պէնիմ խանէմտէ պուլունուեօրսունուզ, պու գատար ճիւրէթէ սէտա իլէ լագըրտը իթմէկէ հագգ ու սալահիէթինիզ եօգ տուր, վէ էվիմին տախիլի հալի սիզէ աիտ տէյիլ տիր․

Բէրին, մէյտան օգուըճասընա գահգահալը պիր կիւլիւշ գօբարտը, վէ քէլամընա տէվամ պիրլէ,

— Սիզ պու սէօզիւ նասը՞լ սէօյլէեէպիլիրսինիզ․ Բէճա իտէրիմ, իֆատէնըզը թէքրար իտին․ Ա՛հ, գըզըմը թէսլիմ իթտիկիմ պիր

ՀԱՅՏՈՒՏ ԳԱՐԸ

Մէջքիւը նամ իլէ պունտան ագ-տէմ ղազէթամըզտա թէֆրիգա-մա գամընտա թապ ու նէյը իթմիշ օլ-տուղումուզ քիթապը իքի ճիլտ նը-բագ պաշգաճա քիթապ չէքլինտէ ճիլտէթմիշ օլտըղըմըզտան, պու քէր-ըէ սաթըեա չըգաբմըշըզ տըր։ Ինչու քիթապըն միւնտէրիճաթը, ղազէ-թամըզտա օգուտմուշ օլանլարըն թաստիգ իտէճէկի վէճհ իւզրէ, հէմ պիրինճի Նաբօլէօն թարիխինտէն պագը ֆրգրալարը հավի, հէմ տէ ղաեէթ ճալիպ վէ շայեանը գրատթ վէ միւթալէա օլուպ, թէքմիլի 1056 սահիֆէտէն իպարէթ վէ պիւեիւք գրթատա օլտուղու հալտէ, ինթիրա-սընը արզու իտէնլէրէֆ իեաթճա ղա-եէթ էհվէնիյեէթ վէ սուհուլէթ օլ-մագ իւզրէ, 30 ղրուշա սաթմագտա-եըզ։

Ինթիրա իթմէք ինթէեէնլէրին մաթպաամըզա եախօտ ղազէթա միւ-վէզզիլէրինէ խապէր վիրմէլերի իլան օունուր։

ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ

Միռձէլիտխանէի քէպիր

Տէրսաատէթտէ Ֆինճանճըլար եօ-գուշունտա 27 նիւմէրօլու ֆապրի-գատա, Էվրօբատան ճէպպ օլունմու օլան նէվիճատ մաքինալարլար միւհ-քէմ վէ միւքէմմէլ սուրէթտէ քի-թապլար թէճլիտ օլունտուղու կիպի-ումուրը թիւճարիէեէ վէ տէվայիրի սայիրէեէ մախսուս տէֆթարիի ճիլ-տիեէ վէ իլանաթ վէ գարթ տը վի-զիթ վէ պունա միւմանսիլ հէր տիւր-լիւ էվրագը մաթպուէ ղաեէթ էհ-վէն ֆիեաթլարլա մունթազամ սու-րէթտէ թապ վէ իմալ օլունմագտա պուլունտուղունտան, թալիպլէրինի հէր վէճհ իլէ մէմնուն իտէճէկի վէ մէզքիւր մահէլլտէ տախի լեվազի-մաթը տէվայիր եանի հէր տիւրլիւ քեաղըտ գալէմ միւրէքքէպ ֆիրուխթ օլունտուղու իլան օլունուր։

ՇԱՐԳ ՏԷՄԻՐ ԵՕԼԼԱՐԸ

Եօլձոռ թարիֆաը, 1887 Մայիս 12 տէն իրիպարէն

ՍԹԱՆՊՕԼ — ԷՏԻՐՆԷ ԽԱԹԹԸ

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍՈՒ 2

Հէր կիւն հարէքէթ իտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆ		Ս.	Տ.
		Սապահ	
Սթամպօլ	Հարէքէթ	8	15
Գում-գաբու	»	8	26
Եէտի-գուլէ	»	8	37
Մագրի-քէօյ	»	8	52
Այեսթէֆանօ	»	9	4
Ֆիւշիւք-Զէքմէճէ	»	9	15
Սպարթա-գուլէ	»	9	54
Հատըմ-քէօյ	»	10	25
Զաթալճա	»	11	4
Գապագճը	»	11	36
Սինէքլի	»	12	37
Զէյրքէս-քէօյ	Վիսուլ	1	17
	Հարէքէթ	1	37
Զօրլու	»	2	22
Մուրատլը-Քէօբէք	»	3	5
Սիլիվրի	»	3	32
Լիւլէ-Պուրկազ	»	4	6
Պա ա-էսքի	»	4	43
Բա -քէօյ	»	5	19
Ուզուն-քէօբրիւ	»	6	
Գուշէլի-Պուրկազ	»	6	29
Ուրլի	»	6	50
Էտիրնէ	Վիսուլ	7	30
		Ագշամ	

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍՈՒ 1

Հէր կիւն հարէքէթ իտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆ		Ս.	Տ.
		Սապահ	
Էտիրնէ	Հարէքէթ	7	35
Ուրլի	»	8	16
Գուլէլի-Պուրկազ	»	8	45
Ուզուն-քէօբրիւ	»	9	9
Բավլօ-քէօյ	»	9	46
Պապա-էսքի	»	10	33
Լիւլէ-պուրկազ	»	11	5
Սիլիվրի	»	11	36
Մուրատլը	»	12	7
Զօրլու	»	12	59
Զէյրքէս-քէօյ	Վիսուլ	1	37
	Հարէքէթ	1	57
Սինէքլի	»	2	46
Գապագճը	»	3	34
Զաթալճա	»	4	
Հատըմ-քէօյ	»	4	59
Սպարթա-գուլէ	»	5	24
Ֆիւշիւք-Զէքմէճէ	»	6	2
Այեսթէֆանօ	»	6	13
Մագրի-քէօյ	»	6	27
Եէտի-գուլէ	»	6	42
Գումգապու	»	6	52
Սթամպօլ	Վիսուլ	7	
		Ագշամ	

ԷՏԻՐՆԷ — ՍԱՐԷՄ ՊԷՅ ԽԱԹԹԸ

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍՈՒ 122

Հէր կիւն հարէքէթ իտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆ		Ս.	Տ.
		Սապահ	
Էտիրնէ	Հարէքէթ	8	20
Գատը-քէօյ	»	8	55
Մուսթաֆա-բաշա	»	9	32
Հարմանլը	»	10	36
Թըրնօվա	Վիսուլ	11	5
	Հարէքէթ	11	25
Խաս-քէօյ	»	12	13
Եէնի-մահալլէ	»	1	20
Բաքաղլը	»	1	59
Խաթունիցա	»	2	34
Ֆիլիպէ	Վիսուլ	2	56
	Հարէքէթ	3	11
Բազարճըգ	»	4	22
Սարէմպէյ	Վիսուլ	4	50
		Ագշամ	

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍՈՒ 121

Հէր կիւն հարէքէթ իտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆ		Ս.	Տ.
		Սապահ	
Սարէմպէյ	Հարէքէթ	6	
Բազարճըգ	»	6	36
Ֆիլիպէ	Վիսուլ	7	35
	Հարէքէթ	7	50
Խաթունիցա	»	8	15
Բաքաղլը	»	8	55
Եէնի-մահալլէ	»	9	37
Խաս-քէօյ	»	10	43
Թըրնօվա	Վիսուլ	11	26
	Հարէքէթ	11	45
Հարմանլը	»	12	24
Մուսթաֆա-բաշա	»	1	22
Գատը-քէօյ	»	1	57
Էտիրնէ	Վիսուլ	2	30
		Ագշամ	

ԻԽԹԱՐ

Միւլհագաթ գաթարլարընըն թարիֆաը պաշգաճա նէշր օլունմուշ տուր։

ԷՏԻՐՆԷ — ՏԷՏԷԱՂԱՃ ԽԱԹԹԸ

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍՈՒ 222

Պէհէր Սալը, Բէնշշէնպիհ վէ ճումաա իրթէսի կիւնլէրի հարէքէթ իտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆ		Ս.	Տ.
		Ագշամ	
Տէտէ-աղաճ	Հարէքէթ	2	20
Ֆէրրէ	»	3	23
Պէյտիկլի	»	4	20
Սուֆլի	»	5	10
Տիմէթօգա	»	6	21
Գուլէլի-Պուրկազ	»	7	5
Ուրլի	»	7	35
Էտիրնէ	Վիսուլ	8	28
		Ագշամ	

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍՈՒ 221

Պէհէր Բազար իրթէսի, Զարշէնպիհ վէ ճումաա կիւնլէրի հարէքէթ իտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆ		Ս.	Տ.
		Սապահ	
Էտիրնէ	Հարէքէթ	6	38
Ուրլի	»	7	35
Գուլէլի-Պուրկազ	»	8	15
Տիմէթօգա	»	8	51
Սուֆլի	»	10	7
Պէյտիկլի	»	10	54
Ֆէրրէ	»	11	54
Տէտէ-աղաճ	Վիսուլ	12	50
		Ագշամ	

ԹԸՐՆՕՎԱ — ԵԱՆՊՕԼՈՒ ԽԱԹԹԸ

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍՈՒ 322

Պէհէր Բազար իրթէսի, Զարշէնպիհ վէ ճումաա կիւնլէրի հարէքէթ իտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆ		Ս.	Տ.
		Սապահ	
Իշպու գաթար պաշլըճա խաթթըն ամբիտէքի գաթարլարընա միւսատաքի տըր։			
Սարէմպէյտէն	Վիսուլ	11	25
Էտիրնէտէն	Վիսուլ	11	25
			37
Թըրնօվա	Հարէքէթ	11	
Գարա-բունար	»	12	50
Բանէէ-մահալլէսի	»	1	35
Եէնի-Զաղրա	»	2	34
Ըսլիվնօ-Գէրմանլը	»	3	8
Եանպօլու	Վիսուլ	4	7
		Ագշամ	

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍՈՒ 321

Պէհէր Սալը, Բէնշշէնպիհ վէ ճումաա իրթէսի կիւնլէրի հարէքէթ իտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆ		Ս.	Տ.
		Սապա	
Եանպօլու	Հարէքէթ	6	3
Ըսլիվնօ-Գէրմանլը	»	7	26
Եէնի-Զաղրա	»	8	29
Բաանէ մահալլէսի	»	9	20
Գարա-բունար	»	10	2[illegible]
Թըրնօվա	Վիսուլ	11	
Իշպու գաթար պաշլըճա խաթթըն գաթարլարընա միւսատաքի տըր։			
Սարէմպէյտէն	Հարէքէթ	11	42
Էտիրնէտէն	Հարէքէթ	11	89
		Սապահ	

ԻՄԱԼԱԹ ՄԻԻՏԻՐԻԵԷԹԻ

գարընըն ահվալի հագդընտա քէսպի մալիումաթ իթմէկէ հագդըմ եօդ տուր հա։ Հագըդէթէն սիզ պիր մէճնունէսիզ, վէ պու ատէմ-լէր տէ, սիւքիւթ իթտիքլէրի ճիհէթլէ, սիզին չէրիքլէրինիզ տիր-լէրդ Պունլար, սիզի միւտաֆաեա, վէ պէնի, եանի պու մէլուն մահէլլտէն էվլատընը թալէպ իթմէկէ կէմիշ օլան պիր վալիտէի տէ թարա իթմէկէ ճէսարէթ իտէմէեօրլար։

Ժան Բօդիէնին գարընը, սաղնտան կէչիպ, տօղրու Մարթաեա կիթտի, վէ, «Հա՛յտե գըզըմ, պէնիմլէ կէլտե, պու էվտէն չըգա-ըմ, չաբուգ կիտէլիմ» տիեէրէք, մէզզուրէնին էլինի թութմաղա թէճրիւպէ իթտի իսէ տէ, Մարթա, պիր ազ էվվէլ էօեէ վալիտէսի մատամ Ժէրֆօեա տէտինկի կիպի, «Պանա տօգունմաեըն, պանա տօգունմաեըն» տէյի բէբէլէեէրէք։ աշիքեար պիր տէհշէթլէ բիւ-ճաթ իթտի։

Բէրին, երլտրրըմտան վուրուլմուշճասընա միւթէեսիր օլուպ, իքի իւչ սանիյեէ սիւքիւթտէն սօնրա,

— Սիւպհան Ալլա՛հ... սիւպհան Ալլա՛հ։ աճապա բիւեա՞մը կէօրիւեօրում, աճապա դըզըմ արթըդ պէնի թանըմա՞եօր մու։ Մա՛բթա, պէնի տինլէ։ պէն սանա սէօզ սէօյլէեօրում, սէն եիւ-զինիւ չէվիրիեօրսուն։ սէնի գուճագլամագ իսթէեօրում, սէն պէն-տէն եիրագլանըեօրսուն։ Եաբտըղըն լաթիֆէ տիր, տէյի՛լ մի։ լա-քին զալիմանէ պիր լաթիֆէ օլտուղունտան, գէլպիմի տելիեօր։ Քէնտինէ կէլ, գըզըմ, հայտե կիտելիմ ադիղէմ, տէտի։

Բէրին, Մարթաեը թէքրար գուճագլամագ իսթէտի իսէ տէ, օլ կէնճ գըզ եէնէ բիւճաթլէ,

— Խա՛յր... խա՛յր... պրագըն պէնի... պրագըն պէնի... տէ-յի պէեան էյլէտի։

Բէրին, մէյեուսէն իքի էլինի եէկտիկէրինէ գավուշտուրուպ, ճան վիրմէք հալինտէ օլան պիր գատընըն պօղուդ սէտաբյլա,

— Եա՛ Բապպի, եա՛ Բապպի, պու ալչագ ալէմ իչինտէ, քէն-տի վալիտէսի օլտուղումու չիմոիտէն ունութտո՞ւ մու, տէտի։

Բէրին իլէ Մարթա արաընտա պու սէօզլէր վէ հալլեր ճէրէ-եան իթտիկինտէ, մատամ Ժէրֆօ, քէնտի հէր վագըթքի սօղուդ գանլըըընը քէսպ իտէրէք,

— Շուրաեը պիլմէլիսինիզ քի, պէնիմ սալօնում, պու կիպի ըէղել վէ մէբրուհ մուխատէքաթա մէյտան օլամազ։ Քիմնէ, պու-ըատա, սիզին միւրատընըզա բազմէն, գըզընըզը ագըզօյմաեը տիւ-

չիւնմէեօր։ Իմտի, մատամ, գըզընըզը ալըն կէօթիւրիւն, խուսու-սիյլէ չիմտի կէօթիւրիւն։ Թէքրար սէօյլէեօրում, պուրասը պէնիմ էվիմ տիր, վէ սիզէ, տիշարը չըգմանըզը էմր իտիեօրում, տէտի։

Բէրին տանի, հիտտէթ ու ղազալընտան նաչի պիւթիւն պիւ-թիւն քէնտինտէն չըգարագ, չէօյլէ ճէվապ վիրտի։

— Պէն տէ սիզէ, ճէվապ վիրմէնիզի էմր իտիեօրում, վէ քէյֆիմ նէ վագըթ իսթէրսէ, օլ վագըթ պուրատան չըգաճաղըմ, անլա՞-եօրմուսունուզ, վէ սիզ, գըզը հագդըմտա սիզտէն հիսապ իսթէ-եէն պիր վալիտէի, խըզմէթքեարլարընըզ վաջիբաթաբյլա պուրատան տիշարը չըգարամազընըզ։ Պու գըզմըղազ, սիզին էլլէրինիզտէ նէ՞ օլտու։ Քէնտիսինի հա՞նկը կիրատապա տիւշիւրտունիւզ։ Քէնտիսի, իքֆէթ ու իսմէթ սահիպի վէ չալըշդան իտի, պէնի սէվէր իտի, անը սիզէ թէսլիմ իթտիմ։ չիմտի իսէ, չու նամուսսուզճա բագալար ա-բաընտա, ար ու հիճապ տայիրէսի խարիճինտէ օլան պիր էլպիսէ սիզէ թէսլիմ իթտիմ։ չիմտի իսէ, չու նամուսսուզճա բագալար ա-բաընտա, ար ու հիճապ տայիրէսի խարիճինտէ օլան պիր էլպիսէ վէ թուալէթլէ քէնտիսինի պուլուեօրում, վէ տէրաղուշ իմմէք իսթէտիկիմ հալտէ, պէնտէն տօլաբը իզհարը նէֆրէթ իտէրճէսի-նէ, վէ պէնտէն ութանաճագ պիր ճիհէթի պուլունուրճասընա, «Պանա տօգունմաեըն» տիեօր։ Կէօզ եաշլարըմը, մէյեուսիեէթիմի կէօրիւեօր, լաքին տույղուսուզ վէ տիլսիզ միսիլլու տուրուեօր։ Կէօզ-լէրինտէն պիր տամլա պիլէ եաշ ագմաեօր։ հէեէճան, գալպ վէ բուհ ասարը տախի իպրաղ էյլէմէեօր։ Ա՛հ, մատամ, գըզըմա նէ՞ եաբտընըզ։

Նիհաեէթ, Բէրին, քէնտիսինի զաղթ իտէմէեէրէք։ վէ եիճղիւ-նիւ էլլէրի տէրունինտէ կիզլէեէրէք, հէճնկիւր հէճնկիւր աղլամաեա պաշլատը։

Լիսնէլ Մօրթօն, Մ. տը Լա Պրիէրէ էեիլէրէք,

— Պու քէտէրին խալիսանէ օլտուղունա չիւպհէ իտէ՞ըմիզ, տէյի եավաշ սէտա իլէ սիւալ իթտի։

Ժօրժ։ — Խա՛յր։

Լիսնէլ։ — Տիմէք օլուրքի, պու պիչարէ գատըն, պուրասընըն նէ՛ կիպի մահէլլ օլտուղունու ասլա պիլմէղ իմիշ։

Ժօրժ։ — Էօյլէ օլուղունա չիմտի պէն տէ իսթեեթի օլտում, վէ պու սահիհլիք, պէնի թէսելլի իթմէքտէ տիր։

Լիսնէլ։ — Ֆագաթի պիրտէն պիրէ պուրաեա կէլիշի, նէ՞ հիքմէթ-լէ տիր։ Ղարիպ պիր թէսատուֆ նէթիճէսի՞ մի տիր։

Ժօրժ։ — Խա՛յր, թէսատուֆ նէթիճէսի տէյիլ տիր։ Իղա պու